

Wojewódzki Urząd Pracy
w Białymstoku

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych

w latach 2018-2019

Spis treści

WSTĘP.....	2
Rozdział I: Szkolenia	6
Rozdział II: Staże	19
Rozdział III: Przygotowanie zawodowe dorosłych.....	30
ANEKS TABELARYCZNY	33

WSTĘP

Zadaniem samorządu województwa jest prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy form wsparcia oferowanych przez urzędy pracy. W ramach niniejszego opracowania omówiono trzy główne formy służące wspieraniu kształcenia ustawicznego dorosłych, zdobywaniu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego: szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych oraz staże. Analizę liczby i struktury uczestników ww. form aktywizacji zawodowej, efektywność zatrudnieniową oraz efektywność kosztową przedstawiono na przestrzeni lat 2018-2019.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy niniejszej analizy jest oparty na regulacjach prawnych, które definiują formy wsparcia oferowane przez powiatowe urzędy pracy. Należą do nich usługi szkoleniowe, a w ich ramach **szkolenia**, przez które należy rozumieć pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Mają one na celu zwiększenie szans uczestnika na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej¹.

Do instrumentów wspierających podnoszenie kompetencji należą: przygotowanie zawodowe dorosłych oraz staż. Celem **przygotowania zawodowego dorosłych** jest uzyskanie przez osoby uprawnione kwalifikacji i umiejętności zawodowych, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami². Z kolei **staż** oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez realizowanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą, wg określonego programu³.

Przedmiotem niniejszej analizy jest **zbadanie efektywności zatrudnieniowej** wymienionych form wsparcia z wykorzystaniem wskaźnika ponownego zatrudnienia. Wskaźnik ten pozwala sprawdzić, na ile skuteczne jest zastosowanie poszczególnych form aktywizacji w doprowadzeniu do uzyskania zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy. Istotna jest również informacja, jakim nakładem finansowym urzędy pracy wspierają rozwój zasobów ludzkich. Na to pytanie odpowiada analiza **efektywności kosztowej** poszczególnych

¹ Wspieranie przez urzędy pracy rozwoju zasobów ludzkich środkami Funduszu Pracy. Dane statystyczne 2014-2018, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2019, s. 3.

² Ibidem, s. 8.

³ Ibidem, s. 6.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019*

instrumentów i określenie kosztu ponownego zatrudnienia. Wskaźnik ten pokazuje skuteczność danej formy aktywizacji w ujęciu ekonomicznym i przedstawia relację między sumą kosztów wydatkowanych z Funduszu Pracy na daną aktywną formę a liczbą osób, które w trakcie trwania lub po zakończeniu udziału uzyskały zatrudnienie.

Zaprezentowana analiza powstała w oparciu o sprawozdania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowywane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim. Są to: Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy wraz z załącznikiem 4 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” oraz załącznikiem 6 „Formy wsparcia klientów urzędów pracy”, a także Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy”.

Niniejsze opracowanie prezentuje najważniejsze wnioski z analizy ww. dokumentów. Należy podkreślić, że w latach 2018-2019 powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego zaktywizowały poprzez szkolenia, staże i przygotowanie zawodowe dorosłych 9,1 tys. osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wydając na ten cel 56,0 mln zł z Funduszu Pracy. Łączna efektywność zatrudnieniowa ww. trzech form wsparcia wyniosła w analizowanym okresie 88,6%, natomiast łączna efektywność kosztowa osiągnęła 7,0 tys. zł/osobę.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019*

Tabela 1. Formy wsparcia klientów urzędów pracy woj. podlaskiego związane z podnoszeniem kwalifikacji i ich efektywność zatrudnieniowa w latach 2018-2019

Formy wsparcia	2018	2019	Zmiana r/r	Razem 2018-2019
Szkolenie				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	535	449	-16,1%	984
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	433	370	-14,6%	803
Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	80,9%	82,4%	1,5p.p.	81,6%
Staż u pracodawcy				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	4854	3225	-33,6%	8079
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	4353	2877	-33,9%	7230
Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	89,7%	89,2%	-0,5p.p.	89,5%
Przygotowanie zawodowe dorosłych				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	9	4	-55,6%	13
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu przygotowania zawodowego	8	4	-50,0%	12
Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	88,9%	100,0%	11,1p.p.	9,2
Formy wsparcia ogółem				
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	5398	3678	-31,9%	9076
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu	4794	3251	-32,2%	8045
Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	88,8%	88,4%	-0,4p.p.	88,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 6 do sprawozdania MRPiPS-01 „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019*

Tabela 2. Wydatki z Funduszu Pracy na formy wsparcia klientów urzędów pracy woj. podlaskiego związane z podnoszeniem kwalifikacji i ich efektywność kosztowa w latach 2018-2019

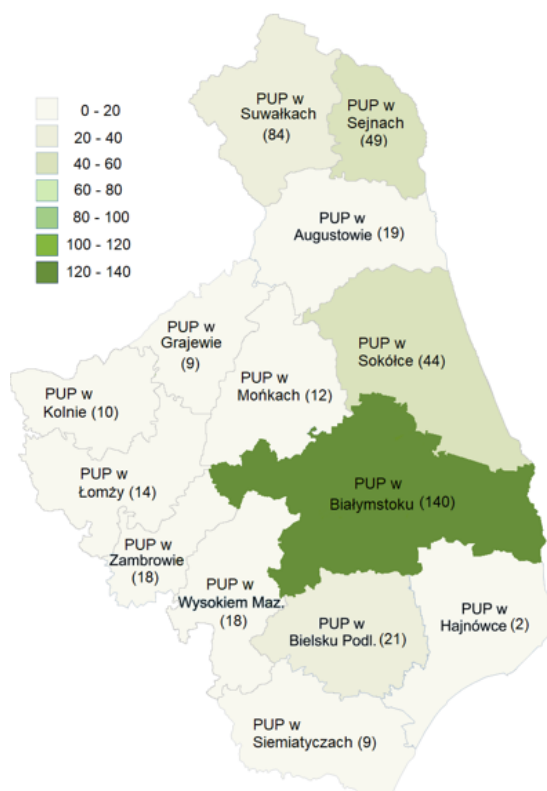
Formy wsparcia	2018	2019	Zmiana r/r	Razem 2018- 2019
Szkolenie				
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	433	370	-14,5%	803,0
Wydatki z FP na szkolenia (w tys. zł.)	2086,1	1703,1	-18,4%	3789,2
Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	4,8	4,6	-4,2%	4,7
Staż u pracodawcy				
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	4353	2877	-33,9%	7230,0
Wydatki z FP na staże (w tys. zł.)	29175,4	22783,6	-21,9%	51959,0
Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	6,7	7,9	17,9%	7,2
Przygotowanie zawodowe dorosłych				
Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu przygotowania zawodowego	8	4	-50,0%	12,0
Wydatki z FP na przygotowania zawodowe dorosłych (w tys. zł.)	148,6	103,6	-30,3%	252,2
Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	18,6	25,9	39,2%	21,0
Formy wsparcia ogółem				
Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu	4794	3251	-32,2%	8045,0
Wydatki z FP (w tys. zł.)	31410,1	24590,3	-21,7%	56000,4
Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	6,6	7,6	15,2%	7,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” oraz Załącznika nr 6 do sprawozdania MRPiPS-01 „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

Rozdział I: Szkolenia

W województwie podlaskim odnotowuje się spadkową tendencję liczby osób kończących szkolenia. W 2019 r. szkolenia organizowane przez powiatowy urząd pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracowników w wieku 45 lat i powyżej⁴ ukończyło 449 osób, tj. o 86 osób (o 16,1%) mniej niż w poprzednim roku.

Mapa 1. Liczba osób, które ukończyły szkolenie w woj. podlaskim w 2019 r.

Źródło: Załącznik nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r. przeciętna liczba osób, która ukończyła szkolenie, wyniosła około 32, a rok wcześniej nieco ponad 38. W 2019 r. wynikiem powyżej średniej wyróżniły się 4 Powiatowe Urzędy Pracy, tj.: PUP w Białymstoku (140 osób), Suwałkach (84 osoby), Sejnach (49) oraz w Sokółce (44), gdzie przeszkolono łącznie blisko 71,0% uczestników szkoleń w województwie. Urzędami o szczególnie niskiej frekwencji uczestników szkoleń w 2019 r.

⁴ Analiza uczestników szkoleń obok osób bezrobotnych obejmuje także osoby poszukujące pracy i pracowników 45+. Ich udział stanowi niespełna 4%.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

były: PUP w Hajnówce (2 osoby kończące szkolenie) oraz Grajewie i Siemiatyczach (po 9 osób). (Mapa 1).

Dotadni przyrost liczby osób kończących szkolenia w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano w PUP: w Białymstoku (+19), Sejnach (+7), Kolnie (+4) i Bielsku Podlaskim (+1). W pozostałych PUP odnotowano spadki liczby uczestników szkoleń, w tym największy w PUP w Wysokiem Mazowieckiem (-43).

Wraz z malejącą liczbą osób kończących szkolenia w woj. podlaskim spadła liczba osób (370), które znajdują zatrudnienie po ukończeniu tej formy wsparcia (o 63 osoby, tj. o 14,5%), aczkolwiek różnica pomiędzy obiema wielkościami przejawia tendencję malejącą. Jest to związane z rosnącą efektywnością zatrudnieniową szkoleń, która w 2019 r. wyniosła 82,4%, tj. o 1,5 p. proc. więcej niż w 2018 r. (Tabela 3).

Tabela 3. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2018-2019

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby, które ukończyły szkolenie w 2018 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2018 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2018 roku w %	Osoby, które ukończyły szkolenie w 2019 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2019 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2019 roku w %	Efektywność zmiana 2019/2018 w p. proc.
Augustów	24	23	95,8	19	17	89,5	-6,3
Białystok	121	93	76,9	140	111	79,3	2,4
Bielsk Podl.	20	15	75,0	21	21	100,0	25,0
Grajewo	22	21	95,5	9	7	77,8	-17,7
Hajnówka	2	2	100,0	2	2	100,0	0,0
Kolno	6	6	100,0	10	8	80,0	-20,0
Łomża	27	21	77,8	14	12	85,7	7,9
Mońki	26	21	80,8	12	12	100,0	19,2
Sejny	42	25	59,5	49	46	93,9	34,4
Siemiatycze	12	10	83,3	9	6	66,7	-16,6
Sokółka	48	33	68,8	44	28	63,6	-5,2
Suwałki	101	86	85,1	84	70	83,3	-1,8
Wysokie Maz.	61	59	96,7	18	13	72,2	-24,5
Zambrów	23	18	78,3	18	17	94,4	16,1
Ogółem	535	433	80,9	449	370	82,4	1,5

* podjęty pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

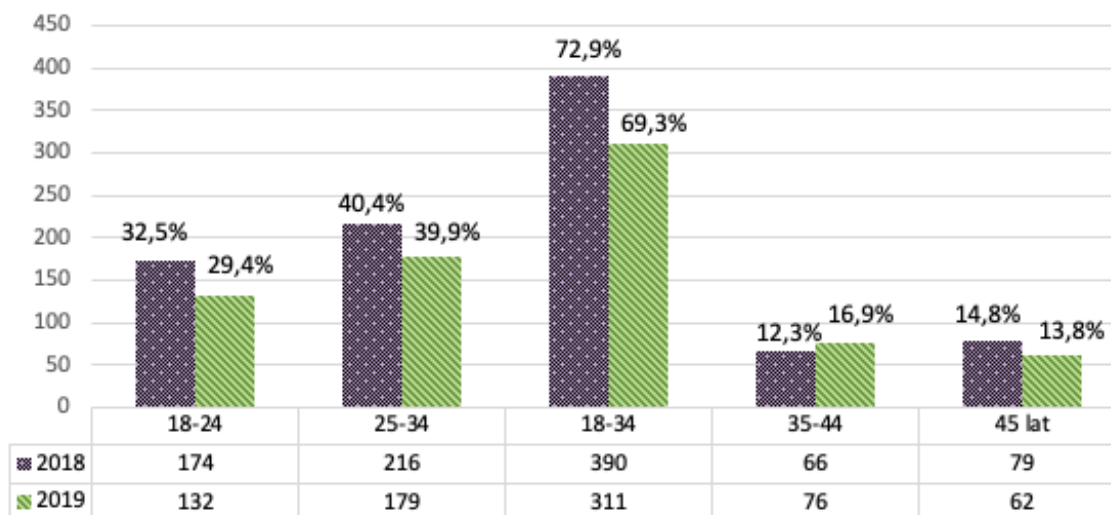
Efektywność zatrudnieniowa szkoleń w poszczególnych powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego w 2019 r. wahała się od 63,6% (PUP w Sokółce) do 100,0% (PUP w Bielsku

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

Podlaskim, Hajnówce oraz Mońkach), podczas gdy w 2018 r. od 59,5% (PUP w Sejnach) do 100,0% (PUP w Hajnówce i PUP w Kolnie). W 2019 r. wartość analizowanego wskaźnika spadła w stosunku do poprzedniego roku w połowie powiatowych urzędów pracy, a największy spadek odnotowano w: PUP w Wysokiem Mazowieckiem (-24,5 p. proc.) oraz w PUP w Kolnie (-20,0 p. proc.). W sześciu powiatowych urzędach pracy nastąpił wzrost efektywności zatrudnieniowej szkoleń: od 2,4 p. proc. (PUP w Białymstoku) do 34,4 p. proc. (PUP w Sejnach). W PUP w Hajnówce wskaźnik ten utrzymał się na poziomie 100,0%.

W 2019 r. efektywność zatrudnieniowa szkoleń powyżej średniej wojewódzkiej (82,4%) dotyczyła ośmiu powiatów. Wśród PUP, gdzie zanotowano zarówno wysoką liczbę kończących szkolenie, jak zatrudnionych, można wyróżnić: PUP w Bielsku Podlaskim (21 absolwentów, 100,0% efektywność, tj. odpowiednio o 1 osobę i 25,0 p. proc. więcej niż w 2018 r.), PUP w Sejnach (49 absolwentów, 93,9% efektywność, tj. odpowiednio o 7 osób i 34,4 p. proc. więcej niż przed rokiem), PUP w Suwałkach (84 absolwentów, 83,3% efektywność, tj. odpowiednio o 17 osób i 1,8 p. proc. mniej niż przed rokiem) oraz PUP w Białymstoku (140 absolwentów, 79,3% efektywność, tj. odpowiednio o 19 osób i 2,4 p. proc. więcej niż w 2018 r.).

Rysunek 1. Liczba i struktura uczestników szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2018-2019 według wieku

2018 r. N=535, 2019 r. N=449

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

W latach 2018-2019 dominującą kohortą uczestników szkoleń były osoby w wieku 25-34 lata, których udział w liczbie uczestników ogółem wyniósł odpowiednio: 40,4% i 39,9%.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

Drugą liczną grupą były osoby w wieku 18-24 lata, które stanowiły 32,5% w 2018 r. i 29,4% w 2019 r. Udziały starszych grup wiekowych w szkoleniach były znacznie niższe i wynosiły odpowiednio: 12,3% i 16,9% dla osób w wieku 35-44 lata oraz 14,8% i 13,8% dla osób w wieku 45 lat i więcej (Rysunek 1).

Dla porównania, w latach 2018-2019 najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych ogółem w woj. podlaskim znajdowało się w kohorcie 25-34 lata (po 28,7%) i ta grupa wiekowa dominuje również wśród uczestników szkoleń. Liczebność pozostałych grup wiekowych osób bezrobotnych nie przekładała się bezpośrednio na liczbę uczestników szkoleń. Na przykład w grupie wiekowej 45+, która w latach 2018-2019 stanowiła 36,6-36,8% ogółu bezrobotnych (a więc była najliczniejsza), nie odnotowano najwyższego zainteresowania szkoleniami. Z kolei co trzeci uczestnik szkoleń w 2019 r. znajdował się w grupie wiekowej 18-24 lata, podczas gdy udziały tej grupy wiekowej w strukturze bezrobotnych ogółem wynosiły zaledwie 12,4-12,7%⁵.

W 2019 r., w stosunku do roku poprzedniego, zwiększyło się zainteresowanie szkoleniami wśród osób w wieku 35-44 lata - o 4,6 p. proc. Wśród pozostałych grup wiekowych odnotowano spadek udziału uczestników: wśród 18-24-latków (-3,1 p. proc.), 25-34-latków (-0,5 p. proc) oraz 45-latków i osób starszych (-1,0 p. proc.).

Tabela 4. Liczba i struktura uczestników szkoleń organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2019 roku według wieku

PUP	Liczba uczestników szkoleń w 2019 r. ogółem, z tego w wieku:	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.	Struktura (w %)	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.
Augustów	19	5	7	6	1	100	26,3	36,8	31,6	5,3
Białystok	140	52	48	21	19	100	37,1	34,3	15,0	13,6
Bielsk Podl.	21	10	7	3	1	100	47,6	33,3	14,3	4,8
Grajewo	9	3	3	1	2	100	33,3	33,3	11,1	22,2
Hajnówka	2	1	1	0	0	100	50,0	50,0	0,0	0,0
Kolno	10	6	3	0	1	100	60,0	30,0	0,0	10,0
Łomża	14	5	5	2	2	100	35,7	35,7	14,3	14,3
Mońki	12	5	2	2	3	100	41,7	16,7	16,7	25,0
Sejny	49	6	19	8	16	100	12,2	38,8	16,3	32,7
Siemiatycze	9	2	4	2	1	100	22,2	44,4	22,2	11,1

⁵ Podlaski rynek pracy grudzień 2018 i grudzień 2019, WUP w Białymstoku; stan na koniec grudnia.

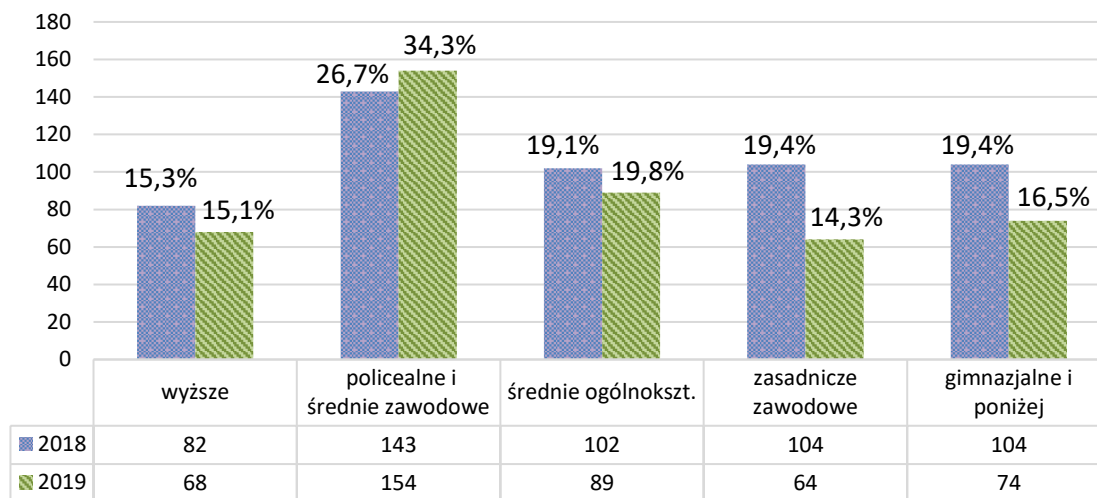
**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

PUP	Liczba uczestników szkoleń w 2019 r. ogółem, z tego w wieku:	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.	Struktura (w %)	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.
Sokółka	44	12	24	5	3	100	27,3	54,5	11,4	6,8
Suwałki	84	19	39	20	6	100	22,6	46,4	23,8	7,1
Wysokie Maz.	18	3	10	3	2	100	16,7	55,6	16,7	11,1
Zambrów	18	3	7	3	5	100	16,7	38,9	16,7	27,8
Ogółem	449	132	179	76	62	100	29,4	39,9	16,9	13,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Jeśli chodzi o zróżnicowanie terytorialne w strukturze wiekowej uczestników szkoleń, to w 2019 roku na tle województwa relatywnie największy udział osób w wieku 18-24 lata odnotowano PUP w Kolnie (60,0%) oraz PUP w Hajnówce (50,0%) i Bielsku Podlaskim (47,6%). W trzech powiatowych urzędach pracy udział najmłodszej kohorty wynosił tylko kilkanaście procent: w PUP w Sejnach (12,2%) oraz w PUP w Wysokim Mazowieckiem i Zambrowie (po 16,7%). Zróżnicowanie lokalne struktury uczestników szkoleń widoczne było również w przedziale wiekowym 25—34 lata. Relatywnie największy udział takich osób zanotowano w PUP w Sokółce (54,5%) oraz PUP w Hajnówce (50,0%), najmniejszy w PUP w Mońkach (16,7%). Wyraźną dominację osób w wieku 35-44 lata zauważa się w PUP w Augustowie, gdzie udział tej grupy w ogóle przeszkolonych osób wyniósł 31,6%, i Suwałkach - 23,8%. Dla porównania, w PUP w Grajewie uczestnicy szkoleń między 35 a 44 rokiem życia stanowili 11,1%, a w PUP w Sokółce - 11,4%. Najmniejszy udział w strukturze uczestników szkoleń w 2019 r. posiadały osoby w wieku 45 lat i więcej (13,8%). Na tle województwa wyróżniają się jednak: PUP w Sejnach z wynikiem 32,7%, PUP w Zambrowie - 27,8% oraz PUP w Mońkach - 25,0%.

Rysunek 2. Liczba uczestników szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2018-2019 według poziomu wykształcenia

2018 r. N=535, 2019 r. N=449

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

Jeśli chodzi o poziom wykształcenia, to najliczniejszą grupą uczestników szkoleń organizowanych przez urzędy pracy były osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Ich udział w ogólnej liczbie szkolących się wyniósł 26,7% w 2018 r. i 34,3% w 2019 r. Osoby z wykształceniem wyższym miały już zdecydowanie mniejszy udział, tj. 15,3% w 2018 r. i 15,1% w 2019 r. Z kolei osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej w 2018 r. stanowiły zbliżony odsetek nieco ponad 19,0% ogółu uczestników szkoleń, natomiast w 2019 r. ich udział był już bardziej zróżnicowany i wyniósł odpowiednio: 19,8%, 14,3% oraz 16,5%.

Struktura wykształcenia osób uczestniczących w szkoleniach różni się od struktury wykształcenia ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP głównie nadreprezentacją osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (38,8-30,8% wśród uczestników szkoleń wobec 12,4% wśród ogółu bezrobotnych) i zdecydowanie niższym udziałem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym (19,4%-16,5% wśród uczestników szkoleń wobec 50,2-49,5% wśród ogółu bezrobotnych). Udziały osób z wykształceniem wyższym były zbliżone (ok. 15% w obu zbiorowościach), a udziały osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym dominowały zarówno wśród ogółu bezrobotnych,

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

jak i wśród uczestników szkoleń, przy czym w grupie szkolących się ich udział był wyższy (26,7-34,3% wobec 22,3-23,0%)⁶.

W latach 2018-2019 widoczny jest zdecydowany spadek udziału w szkoleniach osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej – odpowiednio o 5,1 p. proc. oraz 2,9 p. proc. W 2019 r. zanotowano również niewielki spadek udziału w szkoleniach osób z wykształceniem wyższym – o 0,2 p. proc. Wzrost udziału uczestników szkoleń dotyczył natomiast osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 7,6 p. proc. oraz osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - o 0,7 p. proc.

Tabela 5. Liczba i struktura uczestników szkoleń organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2019 roku według wykształcenia

PUP	Liczba uczestników szkoleń w 2019 r. ogółem, z tego z wykształceniem:	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej	Struktura (w %)	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
Augustów	19	2	5	4	6	2	100	10,5	26,3	21,1	31,6	10,5
Białystok	140	27	46	32	12	23	100	19,3	32,9	22,9	8,6	16,4
Bielsk Podl.	21	3	5	1	8	4	100	14,3	23,8	4,8	38,1	19,0
Grajewo	9	2	4	0	0	3	100	22,2	44,4	0,0	0,0	33,3
Hajnówka	2	1	1	0	0	0	100	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Kolno	10	0	3	3	2	2	100	0,0	30,0	30,0	20,0	20,0
Łomża	14	2	4	1	4	3	100	14,3	28,6	7,1	28,6	21,4
Mońki	12	1	4	3	2	2	100	8,3	33,3	25,0	16,7	16,7
Sejny	49	10	16	12	5	6	100	20,4	32,7	24,5	10,2	12,2
Siemiatycze	9	0	0	4	2	3	100	0,0	0,0	44,4	22,2	33,3
Sokółka	44	3	14	6	9	12	100	6,8	31,8	13,6	20,5	27,3
Suwałki	84	13	36	13	12	10	100	15,5	42,9	15,5	14,3	11,9
Wysokie Maz.	18	3	9	4	0	2	100	16,7	50,0	22,2	0,0	11,1
Zambrów	18	1	7	6	2	2	100	5,6	38,9	33,3	11,1	11,1
Ogółem	449	68	154	89	64	74	100	15,1	34,3	19,8	14,3	16,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staży i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

⁶ Jw.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

W 2019 r. największy udział osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wśród przeszkolonych za pośrednictwem urzędów pracy odnotowano w PUP w Hajnówce i Wysokiem Mazowieckiem (po 50,0% ogółu uczestników szkoleń w PUP), Grajewie (44,4%) i Suwałkach (42,9%), aczkolwiek nierzadko były to jednostkowe liczebności. W przypadku uczestników szkoleń z wykształceniem wyższym ich udziały wahały się od braku uczestników w PUP w Siemiatyczach i 5,6% i 6,8% odpowiednio w PUP w Zambrowie i PUP w Sokółce do 50,0% w PUP w Hajnówce (1 osoba). Podobnie odsetki osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym osiągały rozpiętość od 0,0% (PUP w Grajewie i Hajnówce) i 4,8% w PUP w Bielsku Podlaskim do 44,4% w PUP w Siemiatyczach. W przypadku pozostałych poziomów wykształcenia zróżnicowania przebiegały podobnie.

Ciekawych informacji dostarcza analiza obszarów zawodowych szkoleń⁷. Popularność poszczególnych tematów szkoleń jest związana z aktualnymi potrzebami pracodawców w zakresie kwalifikacji i kompetencji.

Tabela 6. Najpopularniejsze obszary zawodowe szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2019 roku (woj. podlaskie N>10)

PUP	Liczba uczestników w szkoleń ogółem, w tym w obszarach:	usługi transportowe*	architektura i budownictwo	technika i handel artykułami i technicznymi	prace sekretarskie i biurowe	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	informatyka i wykorzystanie komputerów
Augustów	19	13	0	0	0	0	0
Białystok	140	71	0	26	2	12	3
Bielsk Podl.	21	11	3	3	0	0	0
Grajewo	9	5	0	1	0	0	0
Hajnówka	2	0	1	1	0	0	0
Kolno	10	9	0	1	0	0	0
Łomża	14	4	4	1	0	3	1
Mońki	12	6	0	2	0	4	0
Sejny	49	9	2	0	23	0	10
Siemiatycze	9	7	0	0	0	0	0
Sokółka	44	11	31	0	0	0	0
Suwałki	84	70	0	1	0	4	1
Wysokie M.	18	13	0	0	0	0	1
Zambrów	18	10	0	2	0	2	0
Ogółem	449	239	41	38	25	25	16

⁷ Obszary szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy zostały wyodrębnione z uwzględnieniem obszarów kształcenia występujących w ISCED 1997 (Międzynarodowe Normy Klasyfikacji Kształcenia) oraz dziedzin szkolenia wyszczególnionych w Badaniach Ustawicznego Szkolenia Zawodowego w Przedsiębiorstwach CVTS2 prowadzonych wg metodologii Eurostatu. W zestawieniu uwzględniono szkolenia, które ukończyło co najmniej 10 osób w skali województwa.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019

*w tym kurs prawa jazdy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Do najpopularniejszych obszarów szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2019 roku można zaliczyć:

- usługi transportowe, w tym kurs prawa jazdy – 239 absolwentów, tj. 53,2% osób kończących szkolenia w 2019 roku. Najwięcej osób przeszkolono za pośrednictwem PUP w Białymstoku (71 osób – 50,7% uczestników szkoleń organizowanych przez PUP) oraz w PUP w Suwałkach (70 osób – 83,3%);
- architektura i budownictwo – 41 absolwentów, tj. 9,1% osób kończących szkolenia w 2019 r. Najwięcej osób przeszkolono za pośrednictwem PUP w Sokółce (31 osób – 70,5% uczestników szkoleń zorganizowanych przez PUP);
- technikę i handel art. technicznymi – 38 absolwentów, tj. 8,5% osób kończących szkolenia w 2019 r. Najwięcej osób przeszkolono w PUP w Białymstoku (26 osób – 18,6% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP). W pozostałych powiatowych urzędach pracy liczba uczestników tego obszaru szkoleń była jednostkowa;
- prace sekretarskie i biurowe - 25 absolwentów, tj. 5,6% kończących szkolenia w 2019 r. Szkolenia tego rodzaju zostały zorganizowane głównie za pośrednictwem PUP w Sejnach (23 osoby – 46,9% szkoleń organizowanych przez PUP);
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne - 25 absolwentów, tj. 5,6% kończących szkolenia w 2019 r. Najwięcej osób przeszkolono w PUP w Białymstoku (12 osób – 8,6% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP);
- informatyka i wykorzystanie komputerów – 16 absolwentów, tj. 3,6% kończących szkolenia w 2019 r. Zdecydowana większość z tych osób skorzystała ze szkoleń organizowanych przez PUP w Sejnach (10 osób – 20,4% ogółu uczestników szkoleń organizowanych przez PUP).

Na tendencje kształtujące popularność poszczególnych obszarów zawodowych szkoleń duży wpływ miała ich efektywność zatrudnieniowa, która była zróżnicowana.

Tabela 7. Efektywność zatrudnieniowa obszarów zawodowych szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2019 roku

Obszary szkoleń	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę*	efektywność zatrudnienia (w %)
języki obce	1	1	100
usługi gastronomiczne	4	4	100
opieka zdrowotna	2	2	100
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	3	3	100
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	3	3	100
szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	1	1	100
zarządzanie i administrowanie	3	3	100
ochrona własności i osób	1	1	100
pozostałe usługi	5	5	100
prace sekretarskie i biurowe	25	24	96,0
technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	38	36	94,7
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	25	23	92,0
informatyka i wykorzystanie komputerów	16	14	87,5
inne obszary szkoleń	29	24	82,8
usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	239	193	80,8
architektura i budownictwo	41	27	65,9
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	5	3	60,0
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	4	2	50,0
usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	4	1	25,0
Ogółem osoby uczestniczące w szkoleniach	449	370	82,4

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Należy zauważyć, że w 2019 roku najwyższą, 100% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w przypadku szkoleń z najmniejszą frekwencją. Na uwagę zasługują natomiast wysokie wskaźniki efektywności zatrudnieniowej szkoleń, gdzie zarówno liczba uczestników, jak i osób podejmujących pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu, była wysoka. I tak, w 2019 r. szkolenie w obszarze usług transportowych ukończyło 239 osób,

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019

z tego 80,8% uzyskało zatrudnienie, aczkolwiek było to o 3,4 p. proc. mniej niż w 2018 roku. Wysoką efektywność zatrudnieniową przy wysokiej liczbie osób przeszkolonych osiągnięto w: PUP w Białymstoku (76,1%, tj. o 2,8 p. proc. mniej niż w 2018 r., 71 absolwentów) oraz PUP w Suwałkach (81,4%, tj. o 1,7 p. proc. więcej niż w 2018 r.; 70 absolwentów). Z kolei w ramach szkoleń z techniki i handlu artykułami technicznymi w 2019 r. przeszkolono 38 osób, z tego 94,7% uzyskało zatrudnienie, tj. o 13,8 p. proc. więcej niż rok wcześniej. W większości PUP osiągnięto stuprocentową efektywność. Największą liczbę kończących to szkolenie przy wysokim wskaźniku efektywności zatrudnieniowej osiągnięto w PUP w Białymstoku (26 absolwentów oraz 92,3% efektywność, co w porównaniu do 2018 r. oznacza wzrost o 11,5 p. proc.). Wysoką efektywność zatrudnieniową osiągnięto także w przypadku szkoleń z usług fryzjerskich i kosmetycznych (25 absolwentów – 92,0%, tj. o 18,7 p. proc. więcej niż przed rokiem). Należy zauważyć, że po raz kolejny największą liczbę kończących ten rodzaj szkolenia przy wysokim wskaźniku efektywności zatrudnieniowej osiągnięto w PUP w Białymstoku (12 absolwentów – 91,7%, tj. o 41,7 p. proc. więcej niż przed rokiem). Wysoką efektywność zatrudnieniową zanotowano również w przypadku prac sekretarskich i biurowych (25 absolwentów – 96,0%, tj. 29,3 p. proc. więcej niż przed rokiem), gdzie najwyższy wskaźnik osiągnięto w PUP w Sejnach (23 absolwentów - 95,7%, tj. o 65,7 p. proc. więcej niż przed rokiem).

Koszty szkoleń

W celu zapewnienia pełnego obrazu skuteczności danej formy wsparcia przeanalizowano wydatki ze środków publicznych na jego realizację. W latach 2018-2019 na szkolenia w woj. podlaskim wydano łącznie 3,8 mln zł (w 2018 r. 2,1 mln zł, w 2019 r. 1,7 mln zł)⁸. W 2019 r. w skali województwa na tę formę wsparcia przeznaczono o 18,4% mniej niż rok wcześniej. Zmniejszenie wydatków na szkolenia zanotowano w zdecydowanej większości powiatowych urzędach pracy, przy czym największy w PUP w Sejnach (-63,8%) i Hajnówce (-58,9%). Wzrost wydatków na szkolenia miał miejsce jedynie w dwóch Powiatowych Urzędach Pracy: w Kolnie (+128,2%) oraz w Białsku Podlaskim (+12,1%)(Tabela poniżej).

⁸ Koszty szkoleń obejmują m. in.: kwoty należne instytucjom szkoleniowym, stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres szkolenia, koszty egzaminów i uzyskania licencji, umowy trójstronne, dofinansowanie szkoleń pracowników oraz bony szkoleniowe.

Tabela 8. Efektywność kosztowa szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2018-2019

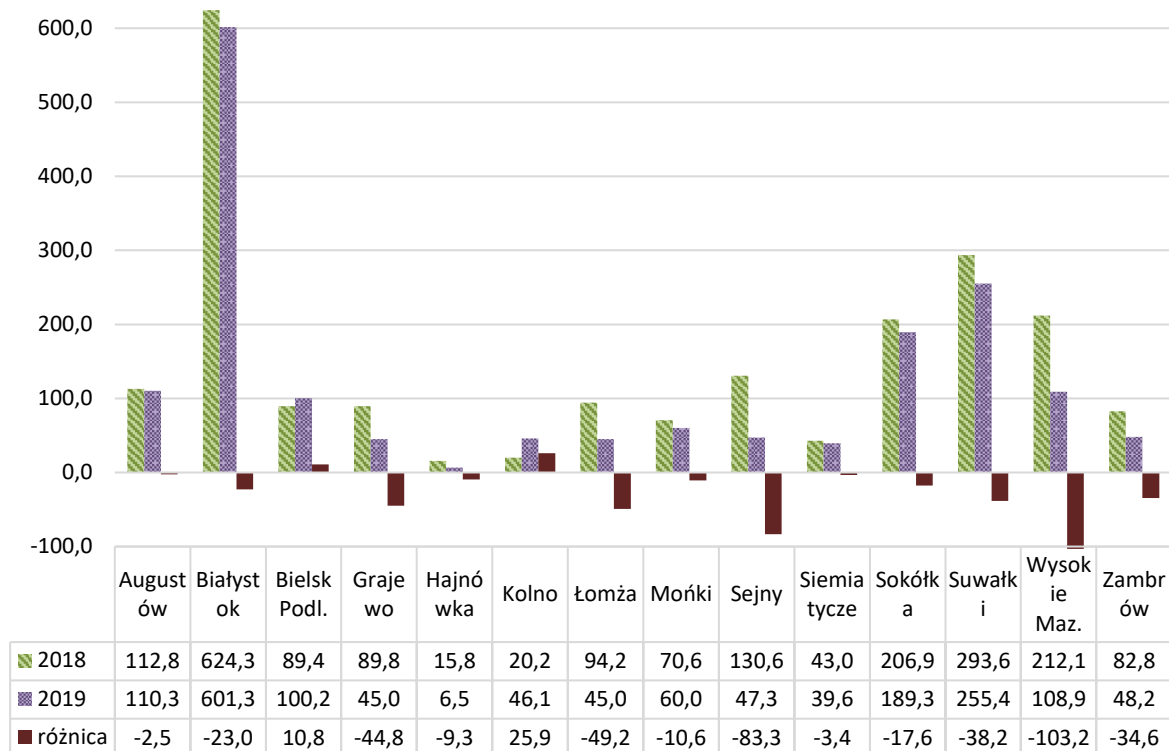
PUP	Liczba osób, które podjęły pracę* po szkoleniu w 2018 r.	Wydatki na szkolenia w 2018 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa szkoleń – koszt ponownego zatrudnienia w 2018 r. (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę* po szkoleniu w 2019 r.	Wydatki na szkolenia w 2019 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa szkoleń – koszt ponownego zatrudnienia w 2019 r. (w zł)	Koszt ponownego zatrudnienia zmiana 2019/2018 (w %)
Augustów	23	112,8	4904,3	17	110,3	6488,2	32,3
Białystok	93	624,3	6712,9	111	601,3	5417,1	-19,3
Bielsk Podl.	15	89,4	5960,0	21	100,2	4771,4	-19,9
Grajewo	21	89,8	4276,2	7	45,0	6428,6	50,3
Hajnówka	2	15,8	7900,0	2	6,5	3250,0	-58,9
Kolno	6	20,2	3366,7	8	46,1	5762,5	71,2
Łomża	21	94,2	4485,7	12	45,0	3750,0	-16,4
Mońki	21	70,6	3361,9	12	60,0	5000,0	48,7
Sejny	25	130,6	5224,0	46	47,3	1028,3	-80,3
Siemiatycze	10	43,0	4300,0	6	39,6	6600,0	53,5
Sokółka	33	206,9	6269,7	28	189,3	6760,7	7,8
Suwałki	86	293,6	3414,0	70	255,4	3648,6	6,9
Wysokie M.	59	212,1	3594,9	13	108,9	8376,9	133,0
Zambrów	18	82,8	4600,0	17	48,2	2835,3	-38,4
Ogółem	433	2086,1	4817,8	370	1703,1	4603,0	-4,5

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPIPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku

W latach 2018-2019 w skali województwa odnotowano niewielką poprawę efektywności kosztowej szkoleń, mierzoną spadkiem kosztu ponownego zatrudnienia, z 4,8 tys. zł na uczestnika szkolenia podejmującego zatrudnienie, do 4,6 tys. zł (spadek o 4,5%). W analizowanym okresie efektywność kosztowa szkoleń poprawiła się w sześciu powiatowych urzędach pracy, przy czym największy spadek kosztu ponownego zatrudnienia zanotowano w PUP w Sejnach (o 80,3%), w PUP w Hajnówce (o 58,9%) oraz w PUP w Zambrowie (o 38,4%). Spadek efektywności kosztowej szkoleń, tj. wzrost kosztu ponownego zatrudnienia, dotyczył pozostałych ośmiu powiatowych urzędów pracy, w tym największy zanotowano w Wysokim Mazowieckiem (o 133,0%), Kolnie (o 71,2%) i Siemiatyczach (o 53,5%).

Rysunek 3. Wydatki na szkolenia z Funduszu Pracy w woj. podlaskim w latach 2018-2019, w tys. zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

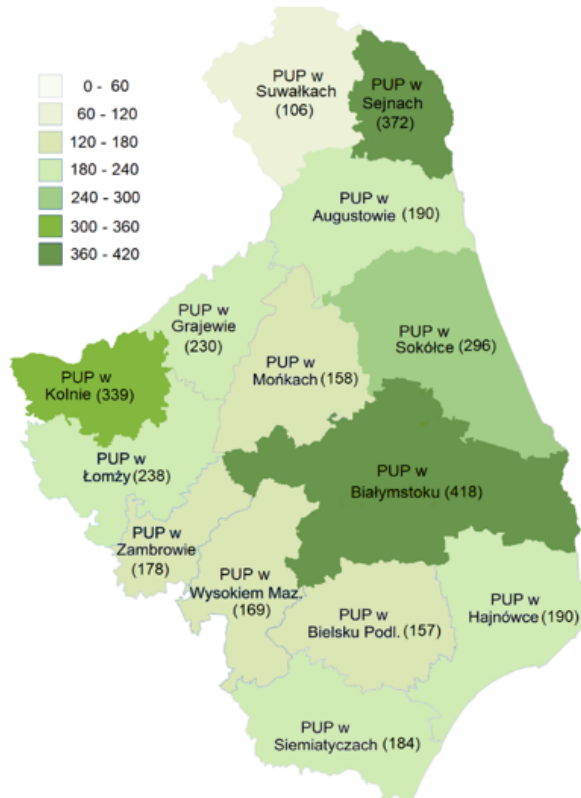
W 2018 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika szkolenia powyżej średniej wojewódzkiej (4,8 tys. zł/os.) zanotowano w sześciu Powiatowych Urzędach Pracy: w Hajnówce (7,9 tys. zł/os.), Białymstoku (6,7 tys. zł/os.), Sokółce (6,3 tys. zł/os.), Bielsku Podlaskim (6,0 tys. zł/os.), Sejnach (5,2 tys. zł/os.) oraz w Augustowie (4,9 tys. zł/os.). Najlepszy wskaźnik efektywności kosztowej szkoleń osiągnięto w PUP w: Kolnie, Mońkach oraz Suwałkach (po 3,4 tys. zł/os.), a także w PUP w Wysokim Mazowieckim (3,6 tys. zł/os.)

W 2019 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika szkolenia powyżej średniej wojewódzkiej (4,6 tys. zł/os.) zanotowano w dziewięciu urzędach pracy, tj. w PUP w: Wysokim Mazowieckim (8,4 tys. zł/os.), Sokółce (6,8 tys. zł/os.), Siemiatyczach (6,6 tys. zł/os.), Augustowie (6,5 tys. zł/os.), Grajewie (6,4 tys. zł/os.), Kolnie (5,8 tys. zł/os.), Białymstoku (5,4 tys. zł/os.), Mońkach (5,0 tys. zł/os.) oraz w PUP w Bielsku Podlaskim (4,8 tys. zł/os.). Najlepszy wskaźnik efektywności kosztowej szkoleń osiągnięto w PUP w Sejnach (1,0 tys. zł/os.) oraz w PUP w Zambrowie (2,8 tys. zł/os.).

Rozdział II: Staże

W woj. podlaskim zmniejsza się liczba osób bezrobotnych uczestniczących w stażach. W 2019 r. staż ukończyło 3225 osób, tj. o 33,6% (o 1629osób) mniej niż rok wcześniej.

Mapa 2. Liczba osób, które ukończyły staż w woj. podlaskim w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 6 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za 2019 r., dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r. w woj. podlaskim przeciętna liczba osób, które ukończyły staż, wyniosła prawie 231 osób, a rok wcześniej 346. Wynikiem powyżej średniej wyróżniło się pięć Powiatowych Urzędów Pracy: w Białymstoku (418 osób), Sejnach (372 osoby), Kolnie (339 osób), Sokółce (296 osób) oraz w Łomży (238 osób). Najniższą frekwencję uzyskano w PUP w Suwałkach, w Bielsku Podlaskim oraz w Mońkach, gdzie staż ukończyło odpowiednio: 106, 157 oraz 158 osób. Poniżej średniej uplasowało się jeszcze kilka innych Powiatowych Urzędów Pracy: w Grajewie (230 osób), w Augustowie i w Hajnówce (po 190 osób) oraz w Bielsku Podlaskim (157 osób) (Mapa 2).

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

W 2019 r. we wszystkich urzędach pracy woj. podlaskiego odnotowano wyłącznie ujemne przyrosty liczby osób kończących staż w odniesieniu do poprzedniego roku. Największy procentowy spadek osób, które ukończyły staż zanotowano w PUP w Zambrowie (-49,9%), Łomży (-45,7%), Augustowie (- 41,0%) oraz w PUP w Kolnie (-42,2%). Najmniejszą różnicę względem roku 2018 zanotowano w PUP w Wysokiem Mazowieckiem (-9,1%).

Wraz z malejącą liczbą osób kończących staże w woj. podlaskim spadła, aczkolwiek nieznacznie, efektywność zatrudnieniowa tej formy aktywizacji zawodowej. W 2019 r. na 3225 osób kończących staż zatrudnienie w trakcie trwania programu lub po jego zakończeniu podjęło 2877 osób (o 33,9%; o 1476 osób mniej niż w 2018 r.). Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 89,2% i była o 0,5 p. proc. niższa niż rok wcześniej (Tabela poniżej).

Tabela 9. Efektywność zatrudnieniowa staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2018-2019

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby, które ukończyły staż w 2018 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2018 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2018 roku w %	Osoby, które ukończyły staż w 2019 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2019 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2019 roku w %	Efektywność zmiana 2019/2018 w p. proc.
Augustów	332	313	94,3	190	182	95,8	1,5
Białystok	682	638	93,5	418	386	92,3	-1,2
Bielsk Podl.	223	204	91,5	157	148	94,3	2,8
Grajewo	304	267	87,8	230	200	87,0	-0,8
Hajnówka	254	204	80,3	190	157	82,6	2,3
Kolno	586	543	92,7	339	306	90,3	-2,4
Łomża	438	365	83,3	238	204	85,7	2,4
Mońki	207	186	89,9	158	139	88,0	-1,9
Sejny	439	383	87,2	372	321	86,3	-0,9
Siemiatycze	252	229	90,9	184	173	94,0	3,1
Sokółka	447	400	89,5	296	262	88,5	-1,0
Suwałki	149	135	90,6	106	87	82,1	-8,5
Wysokie Maz.	186	176	94,6	169	158	93,5	-1,1
Zambrów	355	310	87,3	178	154	86,5	-0,8
Ogółem	4854	4353	89,7	3225	2877	89,2	-0,5

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

Efektywność zatrudnieniowa staży w 2019 r. była nadal bardzo wysoka i w poszczególnych powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego wahała się od 82,1% (PUP w Suwałkach) do 95,8% (PUP w Augustowie), podczas gdy w 2018 r. od 80,3% (PUP w Hajnówce) do 94,6% (PUP w Wysokiem Mazowieckiem). W 2019 r. wartość

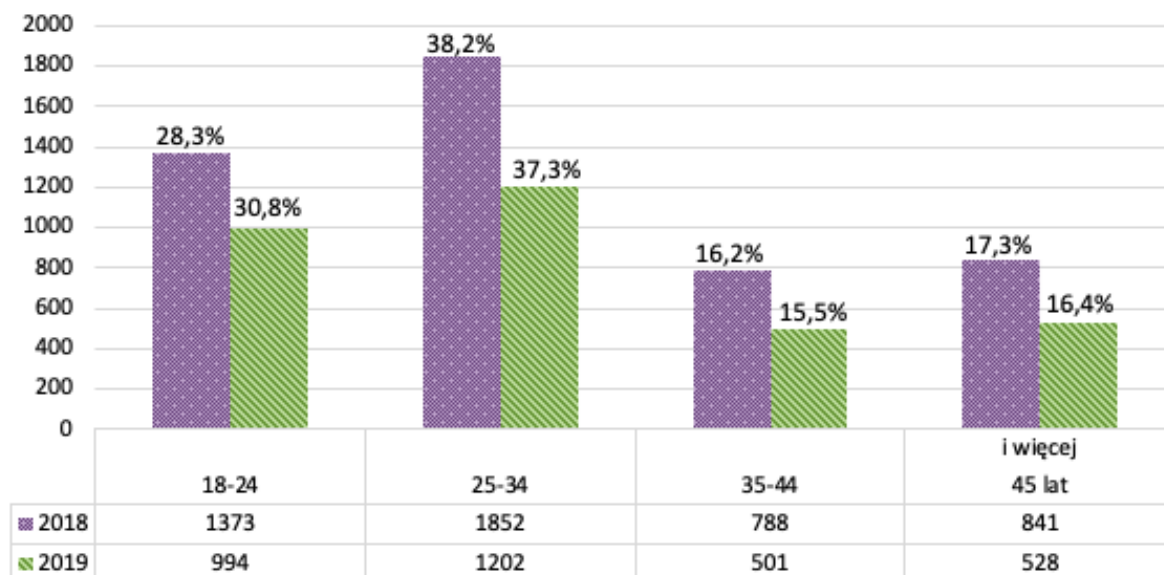
Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019

analizowanego wskaźnika spadła w stosunku do poprzedniego roku w większości powiatowych urzędów pracy i były to spadki rzędu 0,8-2,4 p. proc., przy czym największy spadek odnotowano w PUP w Suwałkach (o 8,5 p. proc.). Wzrost efektywności zatrudnieniowej staży miał miejsce w pięciu powiatowych urzędach pracy: od 1,5 p. proc. (PUP w Augustowie) do 3,1 p. proc. (PUP w Siemiatyczach).

Jeśli chodzi o strukturę wiekową uczestników staży, to w latach 2018-2019 dominującą kohortą były osoby w wieku 25-34 lata, których udział w liczbie uczestników ogółem wyniósł 38,2% w 2018 r. i 37,3% w 2019 r. Drugą liczną grupą były osoby w wieku 18-24 lata, które stanowiły odpowiednio: 28,3% i 30,8%. Udział starszych grup wiekowych w stażach był znacznie niższy i wynosił odpowiednio: 16,2% i 15,5% dla osób w wieku 35-44 lata oraz 17,3% i 16,4% dla osób w wieku 45 lat i więcej.

Porównując strukturę wiekową osób bezrobotnych kierowanych na staże do ogólnej struktury zarejestrowanych bezrobotnych, można zauważyć nadreprezentację młodszych grup wiekowych, tj. 18-24 lata (30,8% wśród stażystów wobec 12,4% wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) oraz 25-34 lata (37,3% wobec 28,7%) i zdecydowanie mniejsze udziały zainteresowanych tą formą aktywizacji w kolejnych grupach wiekowych⁹.

Rysunek 4. Liczba i struktura uczestników staży kierowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego według wieku w latach 2018-2019

2018 r. N=4854, 2019 r. N=3225

⁹ Dane WUP w Białymstoku, stan na koniec grudnia 2019 r.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r., w stosunku do roku poprzedniego, wzrost udziału w ogólnej liczbie uczestników staży dotyczył jedynie osób w wieku 18-24 lata (+2,5 p. proc.). W przypadku pozostałych grup wiekowych odnotowano spadki udziału: o 0,7 p. proc. odnośnie grupy osób w wieku 35-44 lata i o 0,9 p. proc. w przypadku kategorii wiekowych 25-34 lata i powyżej 45 roku życia.

Tabela 10. Liczba i struktura uczestników staży organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2019 roku według wieku

PUP	Liczba uczestników staży w 2019 r. ogółem, z tego w wieku:	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.	Struktura (w %)	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i więcej
Augustów	190	62	61	24	43	100	32,6	32,1	12,6	22,6
Białystok	418	99	222	69	28	100	23,7	53,1	16,5	6,7
Bielsk Podl.	157	39	75	20	23	100	24,8	47,8	12,7	14,6
Grajewo	230	81	63	38	48	100	35,2	27,4	16,5	20,9
Hajnówka	190	43	80	37	30	100	22,6	42,1	19,5	15,8
Kolno	339	99	112	48	80	100	29,2	33,0	14,2	23,6
Łomża	238	75	92	38	33	100	31,5	38,7	16,0	13,9
Mońki	158	62	45	31	20	100	39,2	28,5	19,6	12,7
Sejny	372	97	112	68	95	100	26,1	30,1	18,3	25,5
Siemiatycze	184	61	75	26	22	100	33,2	40,8	14,1	12,0
Sokółka	296	96	97	48	55	100	32,4	32,8	16,2	18,6
Suwałki	106	35	53	10	8	100	33,0	50,0	9,4	7,5
Wysokie Maz.	169	64	64	21	20	100	37,9	37,9	12,4	11,8
Zambrów	178	81	51	23	23	100	45,5	28,7	12,9	12,9
Ogółem	3225	994	1202	501	528	100	30,8	37,3	15,5	16,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Jeśli chodzi o analizę struktury wiekowej uczestników staży w ujęciu terytorialnym, to w 2019 r. stosunkowo największy odsetek osób w wieku 18-24 lata skorzystał ze staży w PUP w Zambrowie (45,5%), Mońkach (39,2%) oraz w PUP w Wysokim Mazowieckiem (37,9%). Udział osób w przedziale wiekowym 25-34 lata wyróżniał się w PUP w Białymstoku (53,1%), Suwałkach (50,0%), gdzie równocześnie zanotowano najmniejszy udział kohorty 35-

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019

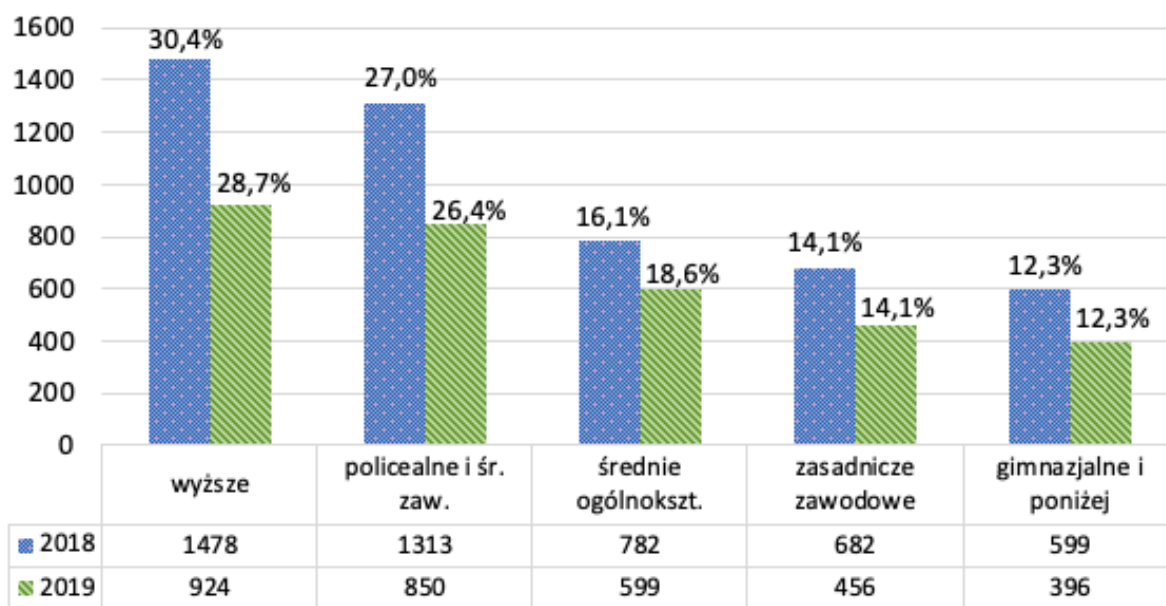
44 lata (odpowiednio: 6,7% w PUP w Białymstoku oraz 7,5% w PUP w Suwałkach).

Relatywnie największy procent osób w wieku 45+, które ukończyły staż, został zaktywizowany w PUP w Sejnach (25,5%) oraz PUP w Kolnie (23,6%).

Najliczniejszą grupą uczestników staży organizowanych przez urzędy pracy były osoby z wykształceniem wyższym. Ich udział w ogólnej liczbie szkolących się wyniósł 30,4% w 2018 r. i 28,7% w 2019 r. Znaczącą grupę uczestników staży stanowiły również osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, z odsetkami odpowiednio: 27,0% i 26,4%. W przypadku pozostałych poziomów wykształcenia reprezentowanych przez uczestników staży w obu analizowanych latach zaobserwowano zależność polegającą na tym, że im niższy poziom wykształcenia, tym niższe zainteresowanie tą formą wsparcia (Rysunek 5).

Porównując poziom wykształcenia osób bezrobotnych kierowanych na staże do struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, można zauważyć nadreprezentację uczestników staży z wykształceniem wyższym (28,7% wobec 15,0%) oraz policealnym i średnim zawodowym (26,4% wobec 23,0%) i zdecydowanie mniejsze zainteresowanie tą formą aktywizacji wśród osób o niższych poziomach wykształcenia¹⁰.

Rysunek 5. Liczba i struktura uczestników staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2018-2019 według poziomu wykształcenia

2018 r. N=4854, 2019 r. N=3225

¹⁰ Dane WUP w Białymstoku, stan na koniec grudnia 2019 r.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r., w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyło się zainteresowanie stażami wśród osób z wykształceniem: wyższym (ich udział spadł o 1,7 p. proc.) oraz policealnym i średnim zawodowym (spadek udziału o 0,6 p. proc.). Zwiększył się natomiast odsetek stażystów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,5 p. proc.). Udziały uczestników reprezentujących niższe poziomy wykształcenia pozostały bez zmian.

Tabela 11. Liczba i struktura uczestników staży organizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2019 roku według wykształcenia

PUP	Liczba uczestników staży w 2019 r. ogółem, z tego z wykształceniem:	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej	Struktura (w %)	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
Augustów	190	42	58	27	36	27	100	22,1	30,5	14,2	18,9	14,2
Białystok	418	254	79	45	25	15	100	60,8	18,9	10,8	6,0	3,6
Bielsk Podl.	157	58	46	31	10	12	100	36,9	29,3	19,7	6,4	7,6
Grajewo	230	34	73	40	45	38	100	14,8	31,7	17,4	19,6	16,5
Hajnówka	190	62	47	28	26	27	100	32,6	24,7	14,7	13,7	14,2
Kolno	339	66	71	73	76	53	100	19,5	20,9	21,5	22,4	15,6
Łomża	238	76	57	46	35	24	100	31,9	23,9	19,3	14,7	10,1
Mońki	158	28	47	38	27	18	100	17,7	29,7	24,1	17,1	11,4
Sejny	372	52	111	79	42	88	100	14,0	29,8	21,2	11,3	23,7
Siemiatycze	184	62	51	27	28	16	100	33,7	27,7	14,7	15,2	8,7
Sokółka	296	53	87	76	39	41	100	17,9	29,4	25,7	13,2	13,9
Suwałki	106	58	26	13	5	4	100	54,7	24,5	12,3	4,7	3,8
Wysokie M.	169	41	62	21	29	16	100	24,3	36,7	12,4	17,2	9,5
Zambrów	178	38	35	55	33	17	100	21,3	19,7	30,9	18,5	9,6
Ogółem	3225	924	850	599	456	396	100	28,7	26,4	18,6	14,1	12,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r. wyróżniającymi się powiatowymi urzędami pracy na tle woj. podlaskiego były PUP w Białymstoku oraz PUP w Suwałkach, w których wśród osób kierowanych na staże zdecydowanie dominowały osoby z wykształceniem wyższym, stanowiące odpowiednio: 60,8% oraz 54,7%. Jednocześnie w PUP w Białymstoku zanotowano niski udział stażystów

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019***

legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (3,6%) oraz zasadniczym zawodowym (6,0%). Podobnie w PUP w Suwałkach wystąpił stosunkowo niski udział osób, które posiadały wykształcenie zasadnicze zawodowe (4,7%) oraz gimnazjalne i poniżej (3,8%). Na tle woj. podlaskiego wyróżniał się również PUP w Wysokim Mazowieckim, gdzie ponad co trzeci uczestnik staży posiadał wykształcenie policealne i średnie zawodowe (36,7%), a także PUP w Zambrowie, gdzie 30,9% stażystów to absolwenci liceów ogólnokształcących.

Popularność poszczególnych obszarów zawodowych staży jest związana z aktualnym popytem na pracę zgłaszanym przez lokalnych pracodawców.

Tabela 12. Najpopularniejsze obszary zawodowe staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2019 roku (woj. podlaskie N>100)

PUP	Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli staż, w tym w obszarach:	prace sekretarskie i biurowe	sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomości	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	usługi gastronomiczne	opieka społeczna*
Augustów	187	6	16	1	5	2
Białystok	418	151	35	53	9	16
Bielsk Podl.	152	41	6	8	4	6
Grajewo	227	32	16	8	15	2
Hajnówka	189	45	11	3	12	7
Kolno	333	94	33	11	18	23
Łomża	238	56	44	14	7	0
Mońki	156	41	15	7	4	8
Sejny	366	2	1	0	0	0
Siemiatycze	183	16	1	2	7	6
Sokółka	296	61	36	5	21	24
Suwałki	106	54	7	5	2	2
Wysokie M.	169	42	20	12	3	6
Zambrow	178	61	37	3	14	0
Ogółem	3198	702	278	132	121	102

*w tym opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Do najczęściej wybieranych obszarów tematycznych staży w woj. podlaskim w 2019 r. można zaliczyć:

- prace sekretarskie i biurowe - 702 osoby bezrobotne ukończyły staż, tj. 22,0% ogółu kończących staże w 2019 r., w tym najwięcej w PUP w Białymstoku – 151

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

bezrobotnych (36,1% uczestników staży organizowanych przez PUP) i PUP w Kolnie – 94 bezrobotnych (28,2%);

- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami – 278 osób bezrobotnych ukończyło staż, tj. 8,7% ogółu kończących staże w 2019 r., przy czym najwięcej w PUP w Łomży – 44 bezrobotnych (18,5% uczestników staży organizowanych przez ten PUP), w PUP w Zambrowie – 37 bezrobotnych (20,8%), PUP w Sokółce – 36 bezrobotnych (12,2%) i PUP w Białymstoku – 35 bezrobotnych (8,4%);
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 132 osoby bezrobotne ukończyły staż, tj. 4,1% ogółu kończących staże w 2019 r., w tym najwięcej w PUP w Białymstoku – 53 bezrobotnych (12,7 % uczestników staży organizowanych przez ten PUP);
- usługi gastronomiczne – 121 osób ukończyło staż, tj. 3,8% kończących staże w 2019 r., w tym najwięcej w PUP w Sokółce – 21 bezrobotnych (7,1%) i w PUP w Kolnie – 18 bezrobotnych (5,4%);
- opieka społeczna – 102 osoby bezrobotne ukończyły staż, tj. 3,2% ogółu kończących staże w 2019 r., z tego najwięcej w PUP w Sokółce – 24 osoby bezrobotne (8,1% uczestników staży organizowanych przez ten PUP oraz w PUP w Kolnie – 23 osoby bezrobotne (6,9%).

Efektywność poszczególnych obszarów zawodowych staży w 2019 r. przedstawiono w Tabeli 13.

Tabela 13. Efektywność zatrudnieniowa obszarów zawodowych staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w 2019 roku

Obszary staży	Liczba osób, które ukończyły staż	Liczba osób, które podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
usługi stolarskie, szklarskie	22	22	100,0
szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	11	11	100,0
rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	10	10	100,0
usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	4	4	100,0
zarządzanie i administrowanie	2	2	100,0
matematyka i statystyka	2	2	100,0
dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	1	1	100,0
nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	1	1	100,0
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	132	128	97,0
architektura i budownictwo	63	61	96,8
opieka zdrowotna	53	51	96,2
prawo	25	24	96,0
informatyka i wykorzystanie komputerów	20	19	95,0

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

Obszary staży	Liczba osób, które ukończyły staż	Liczba osób, które podjęły pracę*	Efektywność zatrudnienia (w %)
technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	54	51	94,4
usługi krawieckie, obuwnicze	16	15	93,8
pozostałe usługi	224	210	93,8
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	88	81	92,0
usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	12	11	91,7
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	278	254	91,4
sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	22	20	90,9
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	11	10	90,9
usługi gastronomiczne	121	110	90,9
inne obszary zawodowe	1193	1080	90,5
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	102	90	88,2
ochrona środowiska	8	7	87,5
weterynaria	19	16	84,2
prace sekretarskie i biurowe	702	580	82,6
ochrona własności i osób	2	1	50,0
Ogółem osoby uczestniczące w stażach	3198	2872	89,8

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r. w skali województwa najwyższy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej najbardziej popularnych staży dotyczył obszarów zawodowych: usługi fryzjerskie i kosmetyczne (97,0%), obszar sprzedaży, marketingu, public relations, handlu nieruchomościami (91,4%), usługi gastronomiczne (90,9%), opieka społeczna (88,2%) oraz prace sekretarskie i biurowe (82,6%).

Koszty staży

W latach 2018-2019 na staże w woj. podlaskim wydano łącznie 52,0 mln zł. (w 2018 r. 29,2 mln zł., w 2019 r. 22,8 mln zł.). W 2019 r. na tę formę wsparcia przeznaczono o 21,9% środków mniej niż przed rokiem. Zmniejszenie wydatków na staże zanotowano we wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym największy spadek wystąpił w PUP w Augustowie (- 39,6%) oraz w PUP w Zambrowie (-32,2%), najmniejszy w PUP w Siemiatyczach (-12,3%) oraz w PUP w Białymstoku (-12,4%) (Tabela 14).

Tabela 14. Efektywność kosztowa staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2018-2019

PUP	Liczba osób, które podjęły pracę* po stażu w 2018 r.	Wydatki na staże w 2018 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia po stażu w 2018 r. (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę* po stażu w 2019 r.	Wydatki na staże w 2019 r. (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia po stażu w 2019 r. (w zł)	Koszt ponownego zatrudnienia zmiana 2019/2018 (w %)
Augustów	313	2211,6	7065,8	182	1335,5	7337,9	3,9
Białystok	638	3699,0	5797,8	386	3239,8	8393,3	44,8
Bielsk Podl.	204	1327,7	6508,3	148	1119,6	7564,9	16,2
Grajewo	267	1927,1	7217,6	200	1422,8	7114,0	-1,4
Hajnówka	204	1520,0	7451,0	157	1313,4	8365,6	12,3
Kolno	543	3630,5	6686,0	306	2732,9	8931,0	33,6
Łomża	365	2503,8	6859,7	204	1912,7	9376,0	36,7
Mońki	186	1470,9	7908,1	139	1131,1	8137,4	2,9
Sejny	383	2584,4	6747,8	321	2199,9	6853,3	1,6
Siemiatycze	229	1694,2	7398,3	173	1485,1	8584,4	16,0
Sokółka	400	2381,8	5954,5	262	1830,4	6986,3	17,3
Suwałki	135	1028,6	7619,3	87	817,2	9393,1	23,3
Wysokie M.	176	1209,7	6873,3	158	895,7	5669,0	-17,5
Zambrów	310	1986,1	6406,8	154	1347,5	8750,0	36,6
Ogółem	4353	29175,4	6702,4	2877	22783,6	7919,2	18,2

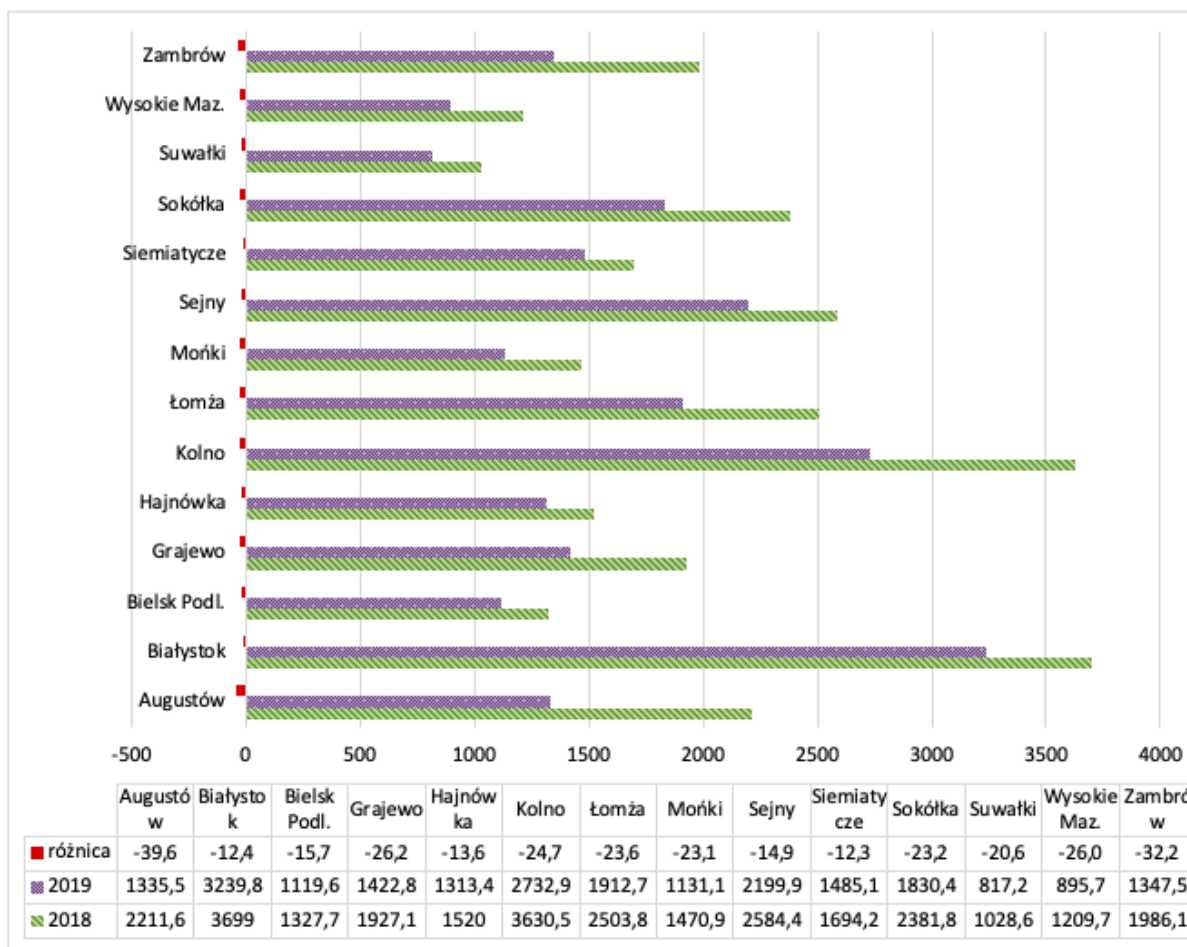
* podjęty pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku

W 2019 r. w skali województwa nastąpił spadek efektywności kosztowej staży o 18,2% - koszt ponownego zatrudnienia po zakończeniu stażu w przeliczeniu na 1 uczestnika zwiększył się z 6,7 tys. zł w 2018 r. do 7,9 tys. zł w 2019 r.

W 2019 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu poniżej średniej wojewódzkiej (7,9 tys. zł/os.) zanotowano w sześciu PUP, przy czym najniższy osiągnięto w PUP w Wysokim Mazowieckiem (5,7 tys. zł/os.). Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu wystąpił w PUP Suwałkach oraz w Łomży (po 9,4 tys. zł/os.).

Rysunek 6. Wydatki na staże z Funduszu Pracy w woj. podlaskim w latach 2018-2019, w tys. zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 roku efektywność kosztowa staży poprawiła się tylko w dwóch powiatowych urzędach pracy: w PUP w Wysokim Mazowieckim, gdzie koszt ponownego zatrudnienia zmniejszył się o 17,5% oraz w PUP w Grajewie - o 1,4%. W pozostałych PUP efektywność kosztowa staży pogorszyła się, przy czym największy wzrost kosztu ponownego zatrudnienia zanotowano w PUP w Białymstoku (o 44,8%), Łomży (o 36,7%), PUP w Zambrowie (o 36,6%) oraz w PUP w Kolnie (o 33,6%).

Rozdział III: Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przygotowanie zawodowe dorosłych cieszy się dużo mniejszą popularnością w porównaniu z pozostałymi dwiema analizowanymi formami wsparcia ze względu na znacznie dłuższy okres wymagany do nabycia umiejętności zawodowych oraz bardziej skomplikowaną niż w przypadku szkoleń czy staży procedurę. W rezultacie, w latach 2018-2019 z tej formy wsparcia skorzystało zaledwie 13 osób (9 w 2018 r. i 4 w 2019 r.). W 2018 r. przygotowanie zawodowe dorosłych było zorganizowane za pośrednictwem PUP w Suwałkach (7 osób), PUP w Białymstoku oraz PUP w Wysokiem Mazowieckiem (po jednej osobie), a w 2019 r. - jedynie PUP w Suwałkach (4 osoby).

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest formą wsparcia charakteryzującą się wysoką efektywnością zatrudnieniową. Mała próba dostępna do analizy powoduje, że niemożność znalezienia zatrudnienia nawet przez jedną osobę ma duży negatywny wpływ na poziom efektywności tej formy w całym województwie, co jest widoczne w wynikach zaprezentowanych w Tabeli 15.

Tabela 15. Efektywność zatrudnieniowa przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) organizowanego przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2018-2019

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby, które ukończyły PZD w 2018 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2018 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2018 roku w %	Osoby, które ukończyły PZD w 2019 roku	Osoby, które podjęły pracę* w 2019 roku	Efektywność zatrudnieniowa w 2019 roku w %	Efektywność zmiana 2019/2018 w p. proc.
Białystok	1	0	x	0	0	0	x
Suwałki	7	7	100,0	4	4	100,0	0,0
Wysokie Maz.	1	1	100,0	0	0	0,0	x
Ogółem	9	8	88,9	4	4	100,0	1,1

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

W 2019 r. efektywność zatrudnieniowa przygotowania zawodowego dorosłych w woj. podlaskim wyniosła 100,0% i dotyczyła wyłącznie PUP w Suwałkach, podczas gdy w 2018 r. 88,9%, kiedy to na efektywność zatrudnieniową złożyły się efektywności cząstkowe: w PUP w Białymstoku, w PUP w Suwałkach oraz w PUP w Wysokiem Mazowieckiem.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019**

Jeśli chodzi o strukturę wiekową uczestników przygotowania zawodowego dorosłych, to w 2019 roku najliczniejszą kohortą były osoby w wieku 45 lat i więcej (2 osoby – 50,0% ogółu uczestników), następnie osoby w wieku 25-34 lata i 35-44 lata (po 1 osobie – po 25,0%).

Tabela 16 Liczba i struktura uczestników przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) organizowanego przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2019 roku według wieku

PUP	Liczba uczestników PZD w 2019 r. ogółem, z tego w wieku:	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.	Struktura (w %)	18-24 lata	25-34 lata	35-44 lata	45 lat i w.
Suwałki	4	0	1	1	2	100	0,0	25,0	25,0	50,0
Ogółem	4	0	1	1	2	100	0,0	25,0	25,0	50,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Analizując strukturę osób uczestniczących w przygotowaniu zawodowym dorosłych ze względu na poziom wykształcenia, można stwierdzić, iż w 2019 r. były to 2 osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (2 osoby – 50,0%) i po jednej z wyższym i średnim ogólnokształcącym (po 25,0%).

Tabela 17. Liczba i struktura uczestników przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) organizowanego przez poszczególne powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w 2019 roku według wykształcenia

PUP	Liczba uczestników szkoleń w 2019 r. ogółem, z tego z wykształceniem:	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej	Struktura (w %)	wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
Suwałki	4	1	2	1	0	0	100	25,0	50,0	25,0	0,0	0,0
Ogółem	4	1	2	1	0	0	100	25,0	50,0	25,0	0,0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za 2019 rok, dane WUP w Białymstoku.

Koszty przygotowania zawodowego dorosłych

W latach 2018-2019 na realizację przygotowania zawodowego dorosłych w woj. podlaskim wydano łącznie 252,2 tys. zł (w 2018 r. 148,6 tys. zł, w 2019 r. 103,6 tys. zł). W 2019 r. w skali województwa na tę formę wsparcia przeznaczono o 45,0 tys. zł, tj. o 30,3% mniej niż rok wcześniej. W 2019 r. w PUP w Suwałkach wydatki wyniosły 103,6 tys. zł, tj. o 31,5 tys. zł mniej (Tabela poniżej).

Tabela 18. Efektywność kosztowa przygotowania zawodowego dorosłych (PZD) organizowanego przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2018-2019

PUP	Liczba osób, które podjęły pracę* po PZD w 2018 r.	Wydatki na PZD (w tys. zł)	Efektywność kosztowa PZD – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę* po PZD w 2019 r.	Wydatki na PZD (w tys. zł)	Efektywność kosztowa PZD – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	Koszt ponownego zatrudnienia a zmiana 2019/2018 (w %)
Białystok	0	2,3	x	0	0,0	0,0	x
Suwałki	7	135,1	19300,0	4	103,6	25900,0	34,2
Wysokie Maz.	1	11,2	11200,0	0	0,0	0,0	x
Ogółem	8	148,6	18575,0	4	103,6	25900,0	39,4

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu
x-dane nieprezentowane ze względu na dzielenie przez zero

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPIPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku

W 2019 r. koszt ponownego zatrudnienia w ramach przygotowania zawodowego dorosłych wyniósł 25,9 tys. zł/os, tj. o 39,4% więcej niż przed rokiem. W PUP w Suwałkach koszt ten był o 34,2% wyższy niż w 2018 r.

*Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz
WUP w Białymstoku*

ANEKS TABELARYCZNY

Tabela 19. Wydatki z Funduszu Pracy na szkolenia, staże oraz przygotowanie zawodowe dorosłych w woj. podlaskim w latach 2018-2019, w tys. zł

PUP	Szkolenia 2018	Szkolenia 2019	Staż 2018	Staż 2019	Przygotowanie zawodowe dorosłych 2018	Przygotowanie zawodowe dorosłych 2019
Augustów	112,8	110,3	2211,6	1335,5	0	0
Białystok	624,3	601,3	3699	3239,8	2,3	0
Bielsk Podlaski	89,4	100,2	1327,7	1119,6	0	0
Grajewo	89,8	45	1927,1	1422,8	0	0
Hajnówka	15,8	6,5	1520	1313,4	0	0
Kolno	20,2	46,1	3630,5	2732,9	0	0
Łomża	94,2	45	2503,8	1912,7	0	0
Mońki	70,6	60	1470,9	1131,1	0	0
Sejny	130,6	47,3	2584,4	2199,9	0	0
Siemiatycze	43	39,6	1694,2	1485,1	0	0
Sokółka	206,9	189,3	2381,8	1830,4	0	0
Suwałki	293,6	255,4	1028,6	817,2	135,1	103,6
Wysokie Mazowieckie	212,1	108,9	1209,7	895,7	11,2	0
Zambrów	82,8	48,2	1986,1	1347,5	0	0
Ogółem	2086,1	1703,1	29175,4	22783,6	148,6	103,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdań MRPIPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPIPS-02 Dział 3 „wydatki Funduszu Pracy” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2018-2019*

Tabela 20. Liczba osób, które ukończyły szkolenie oraz znalazły zatrudnienie w trakcie lub w ciągu 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia wraz ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej i kosztowej szkoleń w woj. podlaskim w latach 2018-2019

PUP	Liczba osób, które ukończyły staż 2018	Liczba osób, które ukończyły staż 2019	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po stażu 2018	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po stażu 2019	Efektywność zatrudnieniowa w % 2018	Efektywność zatrudnieniowa w % 2019	Efektywność kosztowa w tys. zł/os 2018	Efektywność kosztowa w tys. zł/os 2019
Augustów	332	190	313	182	94,3	95,8	7,1	7,3
Białystok	682	418	638	386	93,5	92,3	5,8	8,4
Bielsk Podlaski	223	157	204	148	91,5	94,3	6,5	7,6
Grajewo	304	230	267	200	87,8	87,0	7,2	7,1
Hajnówka	254	190	204	157	80,3	82,6	7,5	8,4
Kolno	586	339	543	306	92,7	90,3	6,7	8,9
Łomża	438	238	365	204	83,3	85,7	6,9	9,4
Mońki	207	158	186	139	89,9	88,0	7,9	8,1
Sejny	439	372	383	321	87,2	86,3	6,7	6,9
Siemiatycze	252	184	229	173	90,9	94,0	7,4	8,6
Sokółka	447	296	400	262	89,5	88,5	6,0	7,0
Suwałki	149	106	135	87	90,6	82,1	7,6	9,4
Wysokie Mazowieckie	186	169	176	158	94,6	93,5	6,9	5,7
Zambrów	355	178	310	154	87,3	86,5	6,4	8,8
Ogółem	4854	3225	4353	2877	89,7	89,2	6,7	7,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” za lata 2018-2019, dane WUP w Białymstoku